

1829 г. не можяха да свършатъ — освобождението на България. Българскитѣ доброволци пакъ потеглиха заедно съ Русситѣ, а най много бѣжанцитѣ отъ Вединската страна. Нъ Англия, Франция и Австрия се завзеха заради Портата и съ Парижскій миръ (1865) Россия изгуби пристѣпъ къмъ Дунава, а по това и къмъ България.

Вжтрешното разглобѣвание на Турция съ туй никакъ не се въспрѣ. Двадесетъ-годишното врѣме отъ Парижскій миръ до избухването на Херцеговското въстание представя занимателно позорище, за което съвременна Европа почти нищо не предчувствувахе. Турция пакъ като че бѣше държава силна, а между подданическитѣ ѳ народи и между нейнитѣ съсѣди ставали голѣми прѣспирни за кой ще наслѣди «болния чловѣкъ». Това бѣше врѣмето на исторически права и претенции. Българитѣ мислѣха за обновлението на царството на Симеона, на Самуила и на Асеня II, което досѣгало до тритѣ морета; Сърбитѣ сънуваха за обновлението на Душановата монархия, която се простирала даже до Солунъ и по-нататѣкъ; Гърцитѣ си правеха въображение за Византийско царство чакъ до Дунавѣтъ, Ромѣнитѣ списваха за милиони тѣхни единородци задъ Дунавѣтъ и задъ Балканѣтъ, за които никой други нищо не знае; *) освѣнъ това въ Унгария споменуватъ при държавнитѣ празници исторически-

*) Болинтиниано (1863) искаква числото на Южнитѣ Ромѣни до 1,200,000 души, Деметреско (1873) до 1,500,000 души. вѣстницитѣ Albina и Familia до 2,150,000 души.